Lefel Sylfaen

Darlith 5

Defnyddio'r Trydydd Person / Hoffi ac Eisiau

Nodiadau i'r tiwtor

Yn y ddarlith hon, bydd y ffocws ar:	**Technegau caffael iaith a ddefnyddir:**	**Bydd angen yr adnoddau canlynol arnoch chi:**
• Adolygu patrymau a ddysgwyd • Patrymau 3ydd person: Sut mae e / hi? Ble mae e'n / hi'n byw? Hoffi / ddim yn hoffi Eisiau Oes ... gyda fe / hi?	• Drilio – dril ailadrodd / cwestiwn ac ateb / dril disodli • Tasg wrando – gwrando ar glip sain er mwyn llenwi'r bylchau mewn sgwrs • Canu • Chwarae gêm – defnyddio disiau poced a sach geiriau er mwyn ymarfer patrymau newydd • Tasg gyfieithu – o'r Saesneg i'r Gymraeg	• byrddau gwyn unigol • disiau poced • sach geiriau

Allwedd

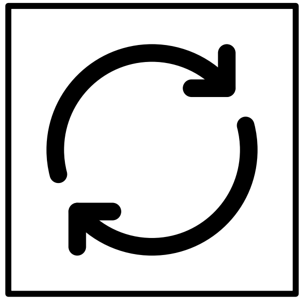
Ailadrodd

Ymarfer ar lafar (yn unigol)

Tasg wrando

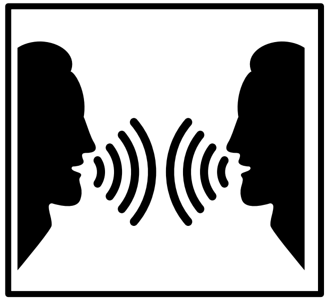
Gwaith pâr

Grŵp o dri

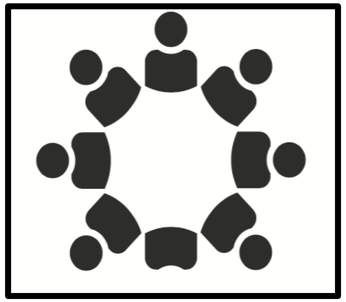
Gwaith grŵp

Amser canu

Gwaith ar y byrddau gwyn

Tasg ysgrifennu

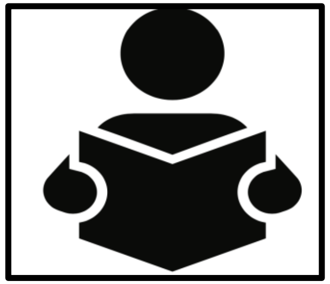
Tasg ddarllen

Help llaw

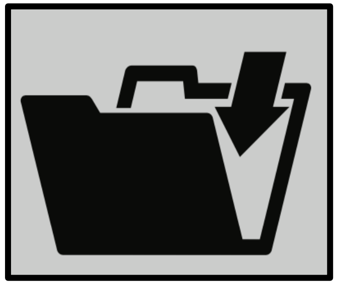
Tystiolaeth i'r Portffolio

Y tabl treiglo

Llythyren cyn treiglo *Original letter*	Treiglad Meddal *Soft Mutation*	Treiglad Trwynol *Nasal Mutation*	Treiglad Llaes *Aspirate Mutation*
p	b	mh	ph
t	d	nh	th
c	g	ngh	ch
b	f	m	
d	dd	n	
g	-	ng	
ll	l		
m	f		
rh	r		

Ydych chi'n cofio?

Good morning.

How are you? (plural)

Good afternoon, everyone.

I'm very good, thank you.

Good morning, children.

Who are you? (singular)

How are you? (singular)

I am Siân.

Ydych chi’n cofio?

Bore da.

Sut ydych chi?

Prynhawn da, bawb.

Dw i'n dda iawn, diolch.

Bore da, blant.

Pwy wyt ti?

Sut wyt ti?

Siân ydw i.

Cyfieithwch y sgwrs gan ddefnyddio’r patrymau ddysgoch chi wythnos diwethaf.

Translate the conversation by using the Welsh patterns you learnt last week.

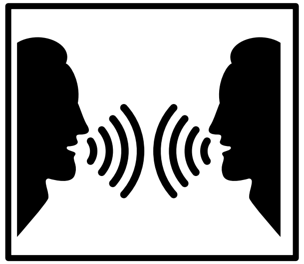

A: **Good afternoon!**

B: **Hello! Who are you?**

A: **I'm Matthew. Who are you?**

B: **I'm Mali.**

A: **How are you Mali?**

B: **I'm tired. How are you?**

A: **I'm ill.**

B: **Oh, no!**

Gwrandewch yn ofalus a llenwch y bylchau.

Listen carefully and fill in the gaps.

A:	**Bore da.**
B:	**Bore da. Pwy wyt ti?**
A:	**______ ydw i. Pwy wyt ti?**
B:	**Rhian ydw i. _____________?**
A:	**Dw i'n ________. _______ wyt ti'n byw?**
B:	**Dw i'n byw yng _________________.**
A:	**A fi!**
B:	**Beth wyt ti'n __________?**
A:	**Dw i'n hoffi ___________, chwarae rygbi a ____________.**

Gwrandewch yn ofalus a llenwch y bylchau.

Listen carefully and fill in the gaps.

A: **Bore da.**

B: **Bore da. Pwy wyt ti?**

A: **Rhys ydw i. Pwy wyt ti?**

B: **Rhian ydw i. Sut wyt ti?**

A: **Dw i’n iawn, diolch. Ble wyt ti’n byw?**

B: **Dw i’n byw yng Nghaerfyrddin.**

A: **A fi!**

B: **Beth rwyt ti’n hoffi?**

A: **Dw i’n hoffi darllen, chwarae rygbi a nofio.**

Beth wyt ti’n hoffi? *What do you like?*

Beth wyt ti’n hoffi?	*What do you like? (singular)*
Rydw i’n hoffi ...	*I like ...*
Dw i’n hoffi ...	
Beth rydych chi’n hoffi?	*What do you like? (formal singular / plural)*
Rydw i’n hoffi ...	*I like ...*
Dw i’n hoffi ...	
Rydyn ni’n hoffi ...	*We like ...*
'Dyn ni’n hoffi ...	

Dw i'n hoffi ...!

(#She'll be coming round the mountain)

Rydw i'n hoffi mynd i'r ysgol, ydw wir!
Rydw i'n hoffi mynd i'r ysgol, ydw wir!
Rydw i'n hoffi mynd i'r ysgol
Rydw i'n hoffi mynd i'r ysgol
Rydw i'n hoffi mynd i'r ysgol, ydw wir!

bwyta siocled,
dawnsio disgo,
darllen llyfr...

Beth dwyt ti ddim yn hoffi?

Beth dwyt ti ddim yn hoffi?	*What don't you like? (singular)*
Dydw i ddim yn hoffi ...	*I don't like ...*
Dw i ddim yn hoffi ...	
Beth dydych chi ddim yn hoffi?	*What don't you like? (formal singular / plural)*
Dydw i ddim yn hoffi ...	*I don't like ...*
Dw i ddim yn hoffi ...	
Dydyn ni ddim yn hoffi ...	*We don't like ...*
'Dyn ni ddim yn hoffi ...	

Beth wyt ti'n hoffi? / Beth dwyt ti ddim yn hoffi?

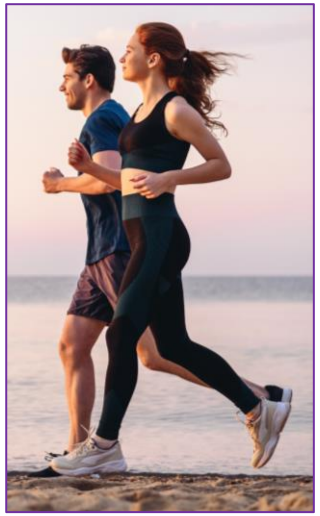
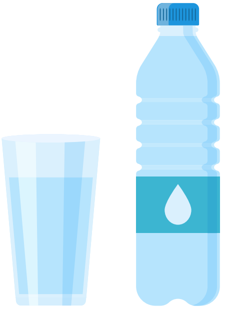

Wyt ti'n hoffi? *Do you like?*

Wyt ti'n hoffi siocled?

Wyt ti'n hoffi darllen?

Wyt ti'n hoffi Mathemateg?

Wyt ti'n hoffi dysgu Cymraeg?

Ydw

Nac ydw

Wyt ti'n hoffi?

Wyt ti'n hoffi dysgu Cymraeg?

Ydw, dw i'n hoffi dysgu Cymraeg.

Ydych chi’n hoffi?

Ydych chi'n hoffi dysgu Cymraeg?

Ydw, dw i'n hoffi dysgu Cymraeg.

Ydyn, rydyn ni'n hoffi dysgu Cymraeg.

Wyt ti'n hoffi?

Wyt ti'n hoffi Mathemateg?

Nac ydw, dw i ddim yn hoffi Mathemateg.

Ydych chi’n hoffi?

Ydych chi'n hoffi Mathemateg?

Nac ydw, dw i ddim yn hoffi Mathemateg.

Nac ydyn, dydyn ni ddim yn hoffi Mathemateg.

Pam?!

Ydw, dw i'n hoffi ...

achos...	mae'n hwyl.
	mae'n **dd**iddorol.
	mae'n **f**endigedig.
	mae'n ffordd dda i ymlacio.
	dw i'n hoffi cadw'n heini.
	dw i'n hoffi ennill!
	dw i'n **g**ystadleuol.
	dw i'n hoffi cael awyr iach.

Pam?!

Nac ydw, dw i ddim yn hoffi ...

achos...	mae'n <u>**dd**</u>iflas.
	mae'n anodd.
	dw i ddim yn hoffi cadw'n heini.
	dw i ddim yn hoffi bod tu mewn.
	dw i ddim yn hoffi bod tu allan.
	dw i ddim yn hoffi colli.
	dw i ddim yn <u>**g**</u>ystadleuol.

Rhowch gynnig arni! *Give it a go!*

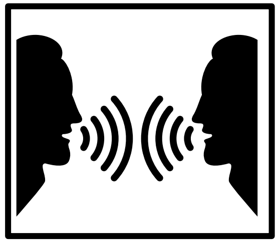

Sam:	**Beth wyt ti'n hoffi wneud Alex?**
Alex:	**Wel, rydw i'n hoffi mynd i'r sinema ... ac rydw i'n hoffi gwylio pêl-droed.**
Sam:	**Gwylio pêl-droed!! Dim diolch! Dydw i ddim yn hoffi gwylio pêl-droed. Beth arall wyt ti'n hoffi wneud?**
Alex:	**Rydw i'n hoffi dawnsio.**
Sam:	**Dawnsio!! Dim diolch! Dydw i ddim yn hoffi dawnsio. Beth arall wyt ti'n hoffi wneud?**
Alex:	**Rydw i'n hoffi cadw'n heini.**
Sam:	**Cadw'n heini!! Dim diolch! Dydw i ddim yn hoffi cadw'n heini.**
Alex:	**Beth wyt ti'n hoffi wneud, Sam?**
Sam:	**Wel, rydw i'n hoffi chwarae ar yr X-box!**

Gweithiwch mewn parau i baratoi sgyrsiau newydd.
Work in pairs to prepare new sgripts.

A:	
B:	
A:	
B:	
A:	
B:	
A:	
B:	
A:	

Wyt ti'n hoffi?

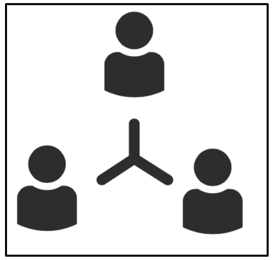

Cyfarwyddiadau i'r tiwtor:

1. Bydd angen yr un sach â'r ddarlith diwethaf arnoch chi.
2. Bydd angen dis poced arnoch. Rhowch y lluniau (sleid nesaf) yn y pocedi.
3. Rhowch y cardiau (sleid 18/19) yn y sach.
4. Rhannwch y myfyrwyr i grwpiau o 3 neu 4.
5. Rhowch sach a dis i bob grwp.
6. Bydd angen i un myfyriwr ddechrau'r gêm drwy holi: "**Wyt ti'n hoffi ....?**" gan ddewis llun o'r sach.
7. Taflwch y dis – os bydd yn glanio ar y llun bawd i fyny bydd disgwyl ateb yn gadarnhaol. Os bydd y dis yn glanio ar y llun o fawd i lawr yna bydd angen ateb drwy ddefnyddio'r patrwm negyddol.

Wyt ti'n hoffi?

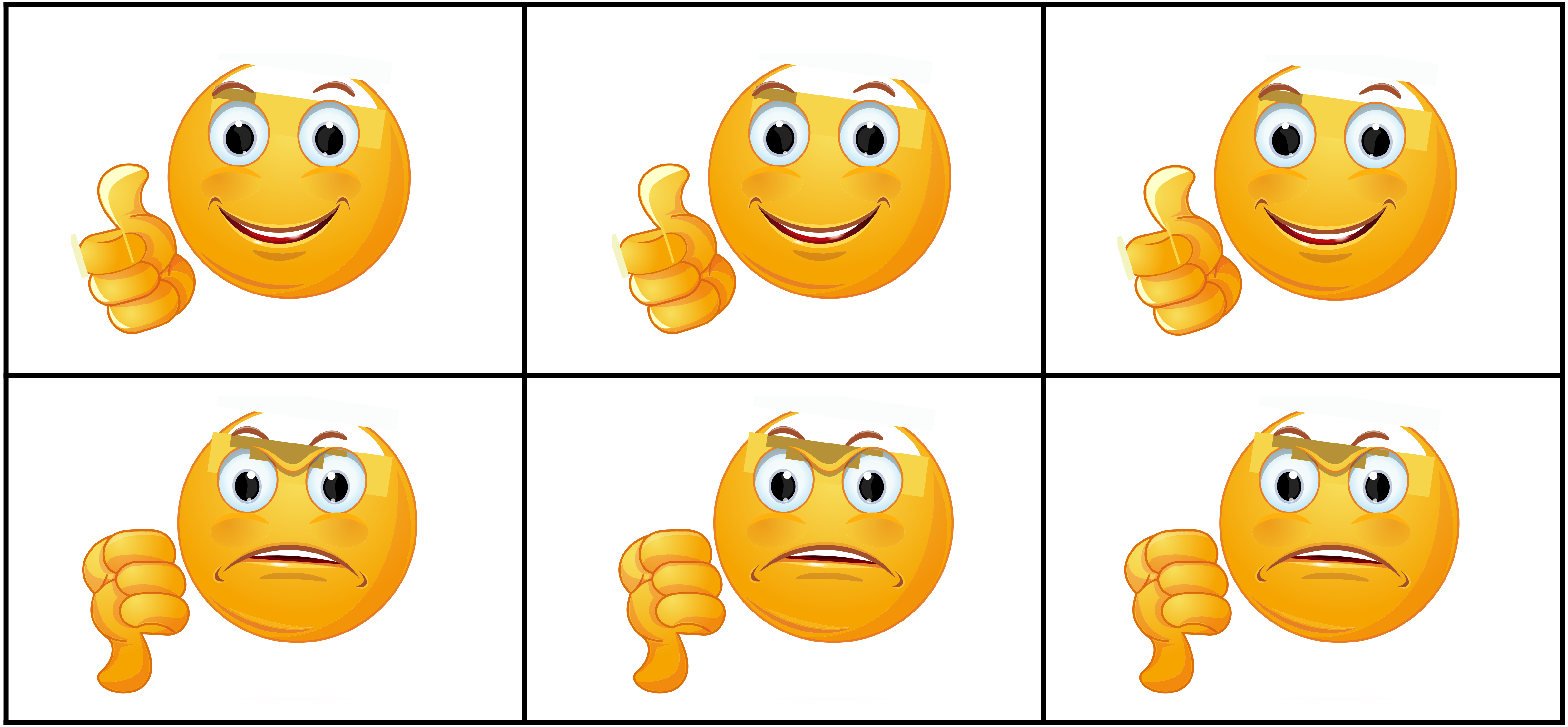

te	**coffi**	**sudd afal** 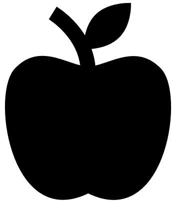	**dŵr** 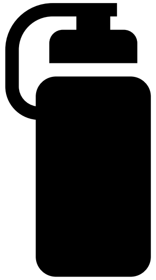
darllen 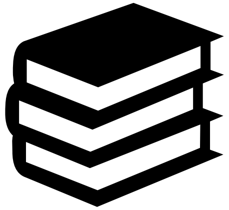	**gwylio’r teledu** 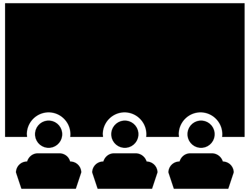	**rhedeg**	**cerdded**
nofio 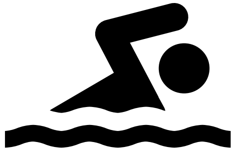	**canu**	**dawnsio**	**pitsa** 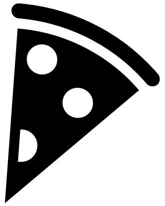

Cymraeg	**Saesneg**	**Mathemateg**	**Gwyddoniaeth**
Daearyddiaeth	**Hanes**	**Celf**	**Addysg Grefyddol**
Cerddoriaeth	**Addysg Gorfforol**	**Technoleg Gwybodaeth**	**Ffrangeg**

Pa …. wyt ti'n hoffi?

Which … do you like?

Pa **liw** *(colour)* wyt ti'n hoffi? Rydw i'n hoffi **gwyrdd.**

Dw i'n hoffi **gwyrdd.**

Pa **ffrwyth** *(fruit)* wyt ti'n hoffi? Rydw i'n hoffi **afal.**

Dw i'n hoffi **afal.**

Pa **lyfr** *(book)* wyt ti'n hoffi? Rydw i'n hoffi llyfrau **Harry Potter**.

Dw i'n hoffi llyfrau **Harry Potter**.

Eisiau *To want*

Dw i eisiau coffi.
Dw i ddim eisiau coffi. ✓

Dw i~~'n~~ eisiau coffi.
Dw i ddim ~~yn~~ eisiau coffi. ✗

Does dim **yn** neu **'n** o flaen '**eisiau**'.

There is no yn or 'n before 'eisiau'.

Eisiau *To want*

Ydych chi'n cofio ...

Do you remember ...

<u>Beth</u> wyt ti'n hoffi?

<u>Beth</u> wyt ti'n hoffi?

Gallwch chi ddefnyddio'r un patrwm cwestiwn wrth ddweud:

You can use the same pattern by changing 'hoffi' *for* 'eisiau':

<u>Beth</u> wyt ti eisiau?

<u>Beth</u> wyt ti eisiau?

<u>What</u> do you want?

Does dim **yn** neu **'n** o flaen '**eisiau**'.

Wyt ti eisiau?

Wyt ti eisiau llaeth?

Ydw, dw i eisiau llaeth.

Wyt ti eisiau?

Wyt ti eisiau chwarae gêm?

Nac ydw, dw i ddim eisiau chwarae gêm.

Amser egwyl ...

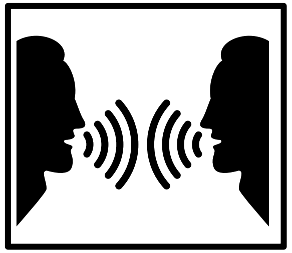

Wyt ti eisiau ...?

Ydw, dw i eisiau ...

Ydw, os gwelwch yn dda.

Nac ydw, dw i ddim eisiau ...

Na, dim diolch.

te	**coffi**	**dŵr**
llaeth	**afal**	**siwgr**
banana	**grawnwin**	**ffrwyth**
mefus	**bisgïen**	**cacen**

Ydych chi eisiau ...?

Ydyn, rydyn ni eisiau ...

Ydyn, os gwelwch yn dda.

Nac ydyn, dydyn ni ddim eisiau ...

Na, dim diolch.

Beth ydy dy hoff ...?

Beth ydy dy hoff fwyd di? *What is your favourite food?*	Cinio dydd Sul. Cinio dydd Sul ydy fy hoff fwyd i. Fy hoff fwyd i ydy cinio dydd Sul.
Beth ydy dy hoff ddiod di? *What is your favourite drink?*	Te. Te ydy fy hoff ddiod i. Fy hoff ddiod i ydy te.
Beth ydy dy hoff liw di? **raglen di?** **gân di?** **lyfr di?** **ffilm di?**	... ... ydy fy hoff ... i. Fy hoff ... i ydy ...

Mae **treiglad meddal** ar ôl ‘**hoff**’.

p > b
t > d
c > g
b > f
d > dd
g > /
m > f
ll > l
rh > r

Codwch a sgwrsiwch!

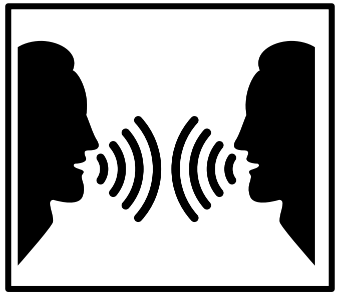

Pwy wyt ti?	Wyt ti'n hoffi ...? Pam?	Wyt ti eisiau ...?	Beth ydy dy hoff ...?
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Y trydydd person *The third person*

hi

fe

Y trydydd person

Pwy ydy **hi**?

*Who is **she**?*

... ydy hi.

She is ...

Pwy ydy **e**?

*Who is **he**?*

... ydy e.

He is ...

Y trydydd person

Sut mae **hi**?

*How is **she**?*

Mae hi'n ...

She is ...

Sut mae **e**?

*How is **he**?*

Mae e'n ...

He is ...

Sut mae e?

Mae e'n **d**rist.

Sut mae hi?

Mae hi'n hapus.

Sut mae hi?

Mae hi'n sâl.

Sut mae e?

Mae e wedi blino.

Sut mae e?

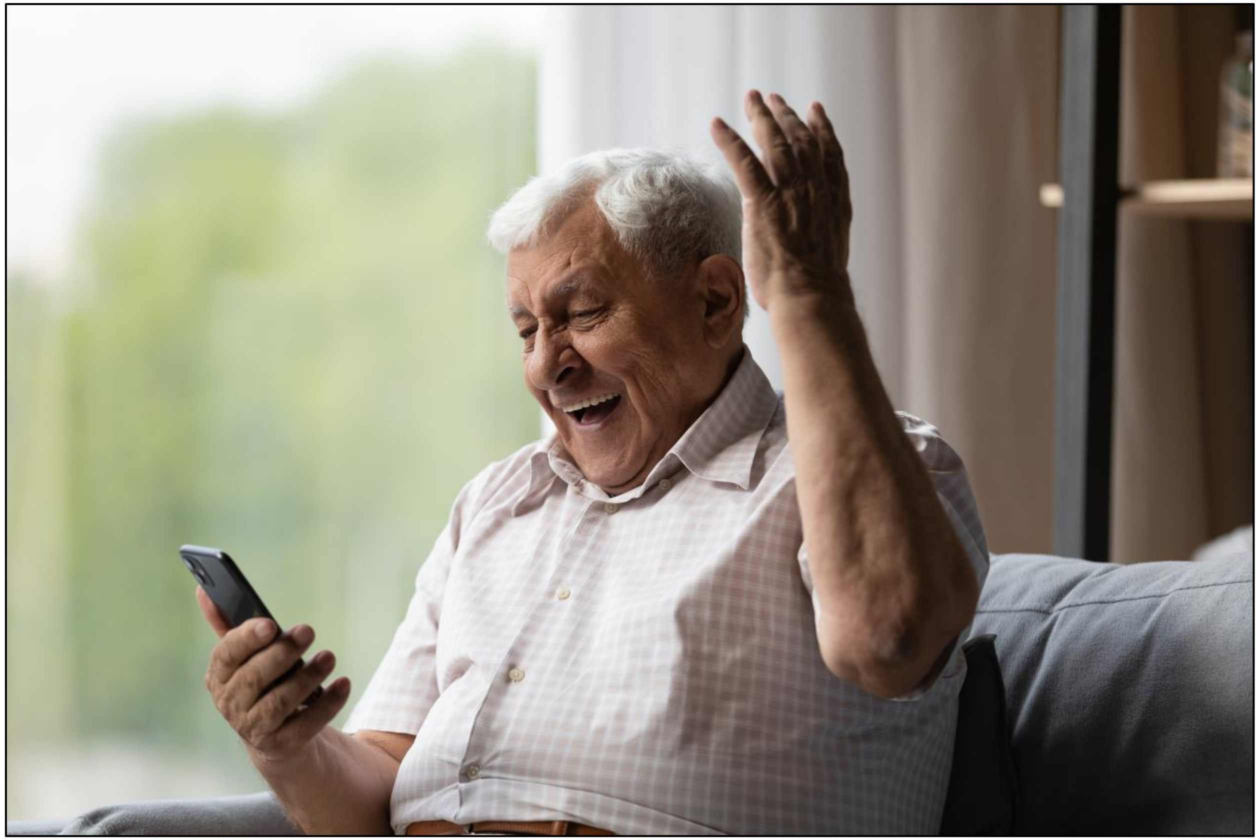

Mae e'n fendigedig.

Y trydydd person

Ble mae **<u>hi'n</u>** byw?

*Where does **<u>she</u>** live?*

Mae hi'n byw yn...

She lives in ...

Ble mae **<u>e'n</u>** byw?

*Where does **<u>he</u>** live?*

Mae e'n byw yn...

He lives in ...

Ble mae **<u>hi’n</u>** byw?

Mae hi’n byw yn...

Ble mae **<u>e’n</u>** byw?

Mae e’n byw yn...

'yn' + place name = Treiglad Trwynol *(Nasal Mutation)*

Y Treiglad Trwynol

p	t	c	b	d	g
↓	↓	↓	↓	↓	↓
mh	nh	ngh	m	n	ng

Ble mae e’n / hi'n byw?

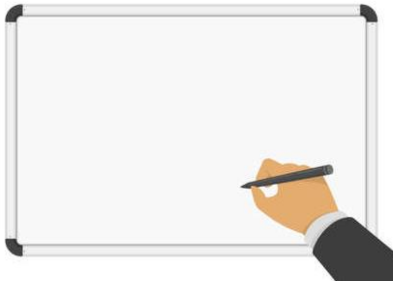

Mae e'n / hi’n byw yn …
He / She lives in …

yn + Aberaeron

yn + Pontyberem

yn + Llanbed

yn + Caerfyrddin

yn + Tymbl

yn + Dinbych

yn + Caergybi

Ble mae e'n / hi’n byw?

tŷ ar wahân

byngalo

tŷ teras

fflat

tŷ pâr

bwthyn

ffermdy

carafán

Ble mae e'n / hi'n byw?

Mae e'n byw yng Ngheredigion mewn tŷ ar wahân.

Mae hi'n byw ym Mangor mewn fflat.

RHEOL:

yn = lle penodol
(definite place)

mewn = lle amhenodol
(indefinite place)

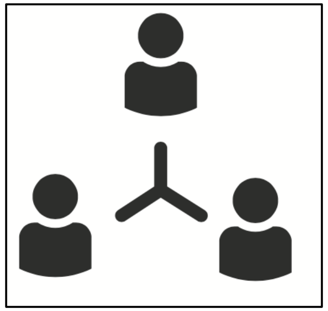

Cyfarwyddiadau i'r tiwtor:

1. Bydd angen disau poced arnoch chi.
2. Rhannwch y myfyrwyr i grwpiau o 3.
3. Bydd angen dau ddis ar bob grwp. Ar un dis bydd y rhagenwau – **hi** a **fe**. Ar yr ail ddis bydd enwau llefydd (sleidiau i ddilyn).
4. Bydd angen taflu'r ddau ddis a chreu brawddeg, e.e. **hi + Caerdydd = Mae hi'n byw yng Nghaerdydd.**
5. Bydd pawb yn y grwp yn cael cyfle i ymarfer.

Enwau llefydd + fe / hi

hi	fe	hi
fe	hi	fe

Enwau llefydd + fe / hi

Ceredigion	Bangor	Caerdydd
Treherbert	Pontypridd	Gwynedd

Enwau llefydd + fe / hi

Casnewydd	Blaenau Gwent	Dinbych
Trefynnon	Penllwyn	Gelligaer

O ble mae e'n / hi'n dod yn wreiddiol?

Where does he / she come from originally?

Pen-y-bont	>	**Mae e’n dod o Ben-y-bont yn wreiddiol.**
Tregaron	>	**Mae hi’n dod o Dregaron yn wreiddiol.**
Caerdydd	>	**Mae e’n dod o Gaerdydd yn wreiddiol.**
Bangor	>	**Mae hi’n dod o Fangor yn wreiddiol.**

'dod o' + Treiglad Meddal *(Soft Mutation)*

p	>	b
t	>	d
c	>	g
b	>	f
d	>	dd
g	>	/
m	>	f
ll	>	l
rh	>	r

O ble mae e'n dod?

Mae e'n dod o...

O ble mae e'n dod?

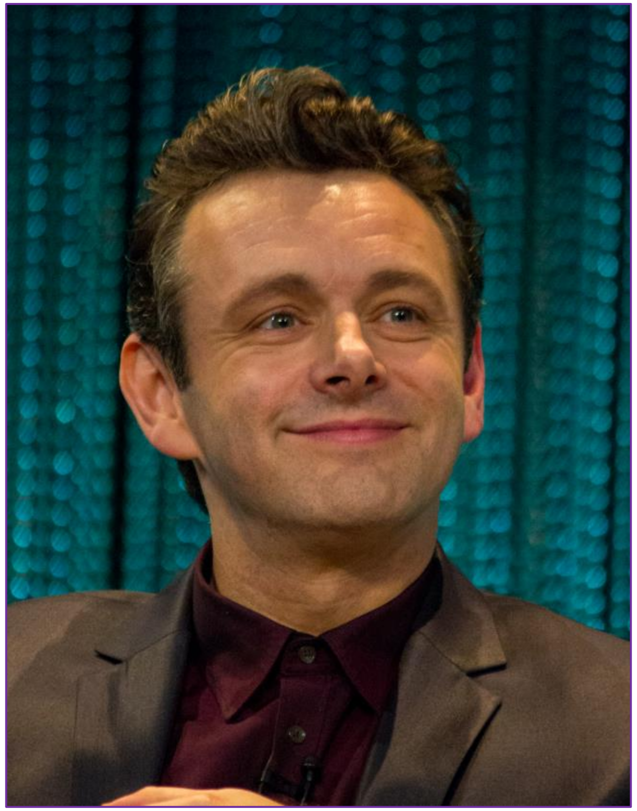

Mae e'n dod o...

O ble mae e'n dod?

Mae e'n dod o...

O ble mae hi'n dod?

Mae hi'n dod o...

O ble mae hi'n dod?

Mae hi'n dod o...

Beth mae e'n / hi’n hoffi?

What does he / she like?

Beth mae e’n hoffi?	*What does he like?*
Mae e’n hoffi	*He likes ...*
Beth dydy e ddim yn hoffi?	*What doesn’t he like?*
Dydy e ddim yn hoffi	*He doesn’t like ...*
Beth mae hi’n hoffi?	*What does she like?*
Mae hi’n hoffi	*She likes ...*
Beth dydy hi ddim yn hoffi?	*What doesn’t she like?*
Dydy hi ddim yn hoffi	*She doesn’t like ...*

Pam?!

Mae e'n hoffi ... **achos**...

Mae hi'n hoffi ... **achos**...

mae'n hwyl.
mae'n ddiddorol.
mae'n fendigedig.
mae'n ffordd dda i ymlacio.
mae e'n / hi'n hoffi cadw'n heini.
mae e'n / hi'n hoffi ennill!
mae e'n / hi'n gystadleuol.
mae e'n / hi'n hoffi cael awyr iach.

Pam?!

Dydy e ddim yn hoffi ... **achos**...

Dydy hi ddim yn hoffi ... **achos**...

mae'n ddiflas.
mae'n anodd.
dydy e / hi ddim yn hoffi cadw'n heini.
dydy e / hi ddim yn hoffi bod tu mewn.
dydy e / hi ddim yn hoffi bod tu allan.
dydy e / hi ddim yn hoffi colli.
dydy e / hi ddim yn gystadleuol.

Pwy ydy hi? Beth mae hi'n hoffi?

Nerys Morris ydy hi. Mae hi'n hoffi canu achos mae'n hwyl.

Pwy ydy e? Beth mae e’n hoffi?

Kai Lloyd ydy e.
Mae e’n hoffi chwarae rygbi achos mae e'n gystadleuol.

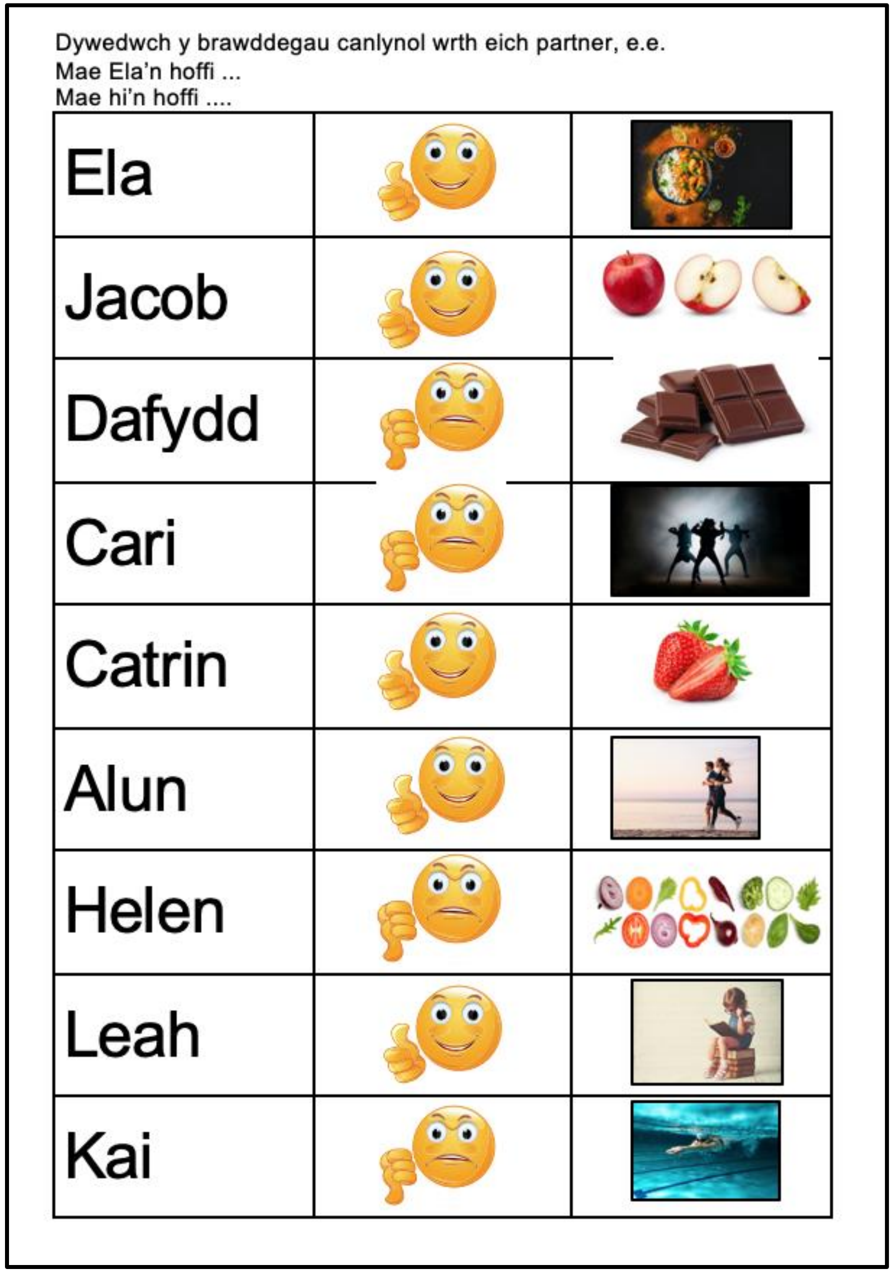

Dywedwch y brawddegau canlynol wrth eich partner, e.e.
Mae Ela'n hoffi ...
Mae hi'n hoffi ....

Ela		
Jacob		
Dafydd		
Cari		
Catrin		
Alun		
Helen		
Leah		
Kai		

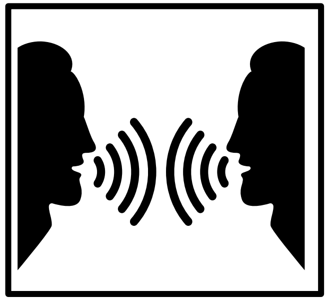

Gwaith pâr

1. Mae'r daflen yn y ffolder.
2. Dywedwch y brawddegau ar lafar, e.e. "Mae Jacob yn hoffi afal." / "Mae e'n hoffi afal."

Ydy e'n / hi'n hoffi?

Does he / she like?

Ydy hi'n hoffi siocled?

Ydy hi'n hoffi darllen?

Ydy e'n hoffi Mathemateg?

Ydy e'n hoffi dysgu Cymraeg?

Ydy

Nac ydy

Ydy hi’n hoffi?

Ydy hi'n hoffi dysgu Cymraeg?

Ydy, mae hi'n hoffi dysgu Cymraeg.

Ydy e’n hoffi?

Ydy e'n hoffi Mathemateg?

Nac ydy, dydy e ddim yn hoffi Mathemateg.

Pam?!

Mae e’n hoffi ... **achos**...

Mae hi’n hoffi ... **achos**...

mae'n hwyl.
mae'n ddiddorol.
mae'n fendigedig.
mae'n ffordd dda i ymlacio.
mae e'n / hi'n hoffi cadw'n heini.
mae e'n / hi'n hoffi ennill!
mae e'n / hi'n gystadleuol.
mae e'n / hi'n hoffi cael awyr iach.

Pam?!

Dydy e ddim yn hoffi ... **achos**...

Dydy hi ddim yn hoffi ... **achos**...

mae'n ddiflas.
mae'n anodd.
dydy e / hi ddim yn hoffi cadw'n heini.
dydy e / hi ddim yn hoffi bod tu mewn.
dydy e / hi ddim yn hoffi bod tu allan.
dydy e / hi ddim yn hoffi colli.
dydy e / hi ddim yn gystadleuol.

Pa … mae … hoffi?

Which … does … like?

Pa **liw** *(colour)*	mae Rhys yn hoffi?	Mae Rhys yn hoffi **glas.**
Pa **ffrwyth** *(fruit)*	mae e'n hoffi?	Mae e'n hoffi **mefus.**
Pa **lyfr** *(book)*	mae Lucy'n hoffi?	Mae Lucy'n hoffi ***'The BFG'***.
Pa **ffilm** *(film)*	mae hi'n hoffi?	Mae hi'n hoffi ***'Wonder'***.

Codwch a sgwrsiwch!

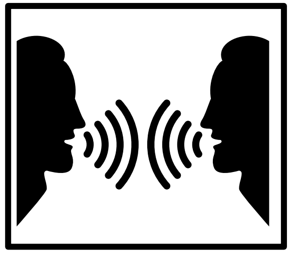

Pwy wyt ti?	Pa liw wyt ti'n hoffi?	Pa fwyd wyt ti'n hoffi?	Pa ddiod wyt ti'n hoffi?	Pa lyfr wyt ti'n hoffi?
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Beth ddysgoch chi?
What did you learn?

Gwybodaeth i'r tiwtor

1. Gofynnwch y cwestiynau canlynol ar hap i'r myfyrwyr.
2. Maen nhw wedi bod yn defnyddio'r patrwm ail berson unigol (**ti**) wrth holi'r cwestiynau. Ond, wrth i chi eu holi bydd angen defnyddio'r patrwm y trydydd personol unigol (**fe**/**hi**).

- Pa liw mae .... yn hoffi?
- Pa fwyd mae ... yn hoffi?
- Pa ddiod mae ... yn hoffi?
- Pa lyfr mae ... yn hoffi?

Beth mae e / hi eisiau?

What does he / she want?

Mae Rhys eisiau siocled.	*Rhys wants chocolate.*
Mae e eisiau siocled.	*He wants chocolate.*
Mae Nia eisiau llaeth.	*Nia wants milk.*
Mae hi eisiau llaeth.	*She wants milk.*

Does dim **yn** neu **'n** o flaen '**eisiau**'.

Cyfieithwch y brawddegau canlynol:
Translate the following sentences:

1. I like coffee.
2. She likes tea.
3. Siân likes milk.
4. He likes fruit.

5. I want coffee.
6. She wants tea.
7. Dewi wants milk.
8. He wants fruit.

Cyfieithwch y brawddegau canlynol:

Translate the following sentences:

1. I like coffee.	**Rydw i'n hoffi coffi. / Dw i'n hoffi coffi.**
2. She likes tea.	**Mae hi'n hoffi te.**
3. Siân likes milk.	**Mae Siân yn hoffi llaeth.**
4. He likes fruit.	**Mae e'n hoffi ffrwythau.**
5. I want coffee.	**Rydw i eisiau coffi. / Dw i eisiau coffi.**
6. She wants tea.	**Mae hi eisiau te.**
7. Dewi wants milk.	**Mae Dewi eisiau llaeth.**
8. He wants fruit.	**Mae e eisiau ffrwythau.**

Amser snac

Beth mae Nel eisiau amser snac?
Beth mae hi eisiau amser snac?

Beth mae Bryn eisiau i ginio?
Beth mae e eisiau i ginio?

Beth mae hi eisiau i frecwast?
Beth mae e eisiau i swper?

Beth ...?
What ...?

Ydy e / hi eisiau?

Ydy e eisiau llaeth?

Ydy e eisiau darllen stori?

Ydy hi eisiau pensil?

Ydy hi eisiau chwarae gêm?

Ydy

Nac ydy

Ydy e eisiau?

Ydy e eisiau llaeth?

Ydy, mae e eisiau llaeth.

Ydy hi eisiau?

Ydy hi eisiau chwarae gêm?

Nac ydy, dydy hi ddim eisiau chwarae gêm.

Tasg Wrando *Listening Task*

Beth mae Siân eisiau i fwyta?
Beth mae Siân eisiau i yfed?

Beth mae Macs eisiau i fwyta?
Beth mae Macs eisiau i yfed?

Cliciwch yma

Dad:	Beth wyt ti eisiau Siân?
Siân:	Rydw i eisiau brechdanau caws a ham.
Dad:	Wyt ti eisiau rhywbeth i yfed?
Siân:	Ydw, plîs, Rydw i eisiau sudd afal.
Dad:	Beth amdanat ti Macs? Wyt ti eisiau sudd afal hefyd?
Macs:	Nac ydw, rydw i eisiau ysgytlaeth mefus plîs.
Dad:	Ac i fwyta?
Macs:	Rydw i eisiau ffa pob ar dost.
Dad:	Iawn...
Gweinydd:	Ydych chi eisiau archebu?
Dad:	Ydyn, os gwelwch yn dda. Mae hi eisiau brechdanau caws a ham a sudd afal. Mae e eisiau ffa pob ar dost ac ysgytlaeth mefus, ac rydw i eisiau cwpanaid o goffi a bara brith.
Gweinydd:	Diolch yn fawr.

Pwy sy eisiau ...? *Who wants ...?*

Pwy sy eisiau cinio ysgol?	Tom ac Elis sy eisiau cinio ysgol.
Pwy sy eisiau ffrwyth?	Dosbarth Derbyn sy eisiau ffrwyth.
Pwy sy eisiau llaeth?	Lois sy eisiau llaeth.
Pwy sy eisiau darllen?	Jac sy eisiau darllen.
Pwy sy eisiau helpu?	Bethan a Soffia sy eisiau helpu.

Yn y dosbarth (Cynradd)

Athro: **Nawr, blant, mae hi'n amser snac! Ydych chi eisiau ffrwyth?**

Plant: **Ydyn!**

Athro: **Lisa, wyt ti'n hoffi afal?**

Lisa: **Nac ydw, dw i ddim yn hoffi afal. Dw i'n hoffi banana.**

Athro: **Wyt ti eisiau banana?**

Lisa: **Ydw. Mae Luke eisiau banana hefyd, syr.**

Athro: **Luke, wyt ti eisiau banana?**

Luke: **Ydw, plîs.**

Ysgrifennwch sgwrs newydd gyda phartner.

Y Cyfnod Sylfaen:

Amser Snac

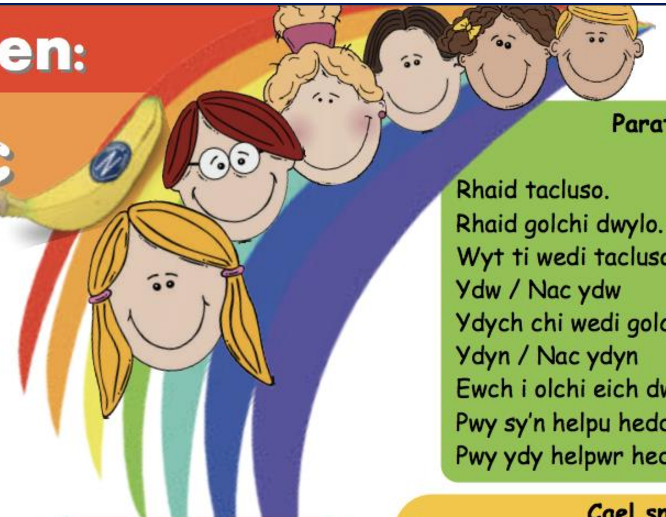

Geirfa — Vocabulary

Geirfa	Vocabulary
Ffrwyth (g) / au	***Fruit***
afal (g) /au	*apple / s*
banana (b) /s	*banana / s*
grawnwin	*grapes*
mefus	*strawberries*
melon (g)	*melon*
oren (g) /nau	*orange / s*
peren (b)	*pear / s*
Diod (b) / ydd	***Drink / s***
dŵr (g)	*water*
llaeth (g)	*milk*
sudd (g)	*juice*
bisgedi	*biscuit /s*
cacen siocled (b)	*chocolate cake*
creision	*crisps*
tost (g)	*toast*

blasus	*tasty*
cyllell (b)	*knife*
darn	*piece*
hanner	*half*
iogwrt (g)	*yoghurt*
jam (g)	*jam*
llwy (b)	*spoon*
menyn (g)	*butter*
plât (g)	*plate*
trît (g)	*treat*

Berfau	Verbs
bwyta	*to eat*
eisiau	*to want / need*
golchi	*to wash*
helpu	*to help*
hoffi	*to like*
rhannu	*to share*
torri	*to cut*
yfed	*to drink*

Paratoi	*Preparation*
Rhaid tacluso.	*(You) must tidy up.*
Rhaid golchi dwylo.	*(You) must wash (your) hands.*
Wyt ti wedi tacluso?	*Have you tidied up?*
Ydw / Nac ydw	*Yes / No*
Ydych chi wedi golchi eich dwylo?	*Have you washed your hands?*
Ydyn / Nac ydyn	*Yes / No*
Ewch i olchi eich dwylo.	*Go and wash your hands.*
Pwy sy'n helpu heddiw? Fi.	*Who's helping today? Me.*
Pwy ydy helpwr heddiw? Tom.	*Who is 'helpwr heddiw?' Tom.*

Cael snac	*Having a snack*
Pwy sy' eisiau afal? Fi. Dw i eisiau afal.	*Who wants an apple?* *Me. I want an apple.*
Beth wyt ti eisiau? Dw i eisiau grawnwin os gwelwch yn dda.	*What do you want?* *I want (some) grapes please.*
Wyt ti eisiau iogwrt? Ydw / Nac ydw	*Do you want a yoghurt? Yes / No*
Dw i ddim eisiau creision.	*I don't want crisps.*
Beth mae Huw eisiau ? Mae e eisiau oren.	*What does Huw want?* *He wants an orange.*
Beth wyt ti'n hoffi? Dw i'n hoffi sudd. Dw i ddim yn hoffi llaeth.	*What do you like?* *I like juice. I don't like milk.*
Wyt ti'n hoffi melon? Ydw / Nac Ydw Dyma ti. Diolch yn fawr.	*Do you like melon? Yes / No* *Here you are.* *Thank you very much.*
Mmm, mae'n flasus. Mae'r afal yn neis.	*Mmm, it's tasty.* *The apple is nice.*

Y Cyfnod Sylfaen:

Amser Snac

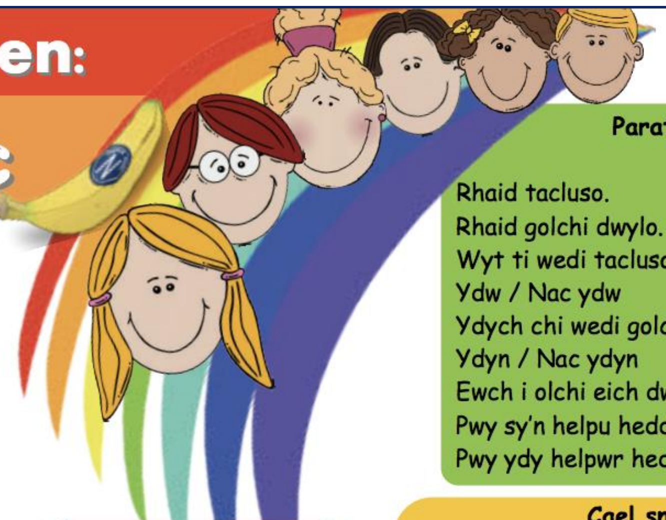

Geirfa / Vocabulary

Geirfa	Vocabulary
Ffrwyth (g) / au	***Fruit***
afal (g) /au	*apple / s*
banana (b) /s	*banana / s*
grawnwin	*grapes*
mefus	*strawberries*
melon (g)	*melon*
oren (g) /nau	*orange / s*
peren (b)	*pear / s*
Diod (b) / ydd	***Drink / s***
dŵr (g)	*water*
llaeth (g)	*milk*
sudd (g)	*juice*
bisgedi	*biscuit /s*
cacen siocled (b)	*chocolate cake*
creision	*crisps*
tost (g)	*toast*

blasus	*tasty*
cyllell (b)	*knife*
darn	*piece*
hanner	*half*
iogwrt (g)	*yoghurt*
jam (g)	*jam*
llwy (b)	*spoon*
menyn (g)	*butter*
plât (g)	*plate*
trît (g)	*treat*

Berfau	Verbs
bwyta	*to eat*
eisiau	*to want / need*
golchi	*to wash*
helpu	*to help*
hoffi	*to like*
rhannu	*to share*
torri	*to cut*
yfed	*to drink*

Paratoi	Preparation
Rhaid tacluso.	*(You) must tidy up.*
Rhaid golchi dwylo.	*(You) must wash (your) hands.*
Wyt ti wedi tacluso?	*Have you tidied up?*
Ydw / Nac ydw	*Yes / No*
Ydych chi wedi golchi eich dwylo?	*Have you washed your hands?*
Ydyn / Nac ydyn	*Yes / No*
Ewch i olchi eich dwylo.	*Go and wash your hands.*
Pwy sy'n helpu heddiw? Fi.	*Who's helping today? Me.*
Pwy ydy helpwr heddiw? Tom.	*Who is 'helpwr heddiw?' Tom.*

Cael snac	Having a snack
Pwy sy' eisiau afal?	*Who wants an apple?*
Fi. Dw i eisiau afal.	*Me. I want an apple.*
Beth wyt ti eisiau?	*What do you want?*
Dw i eisiau grawnwin os gwelwch yn dda.	*I want (some) grapes please.*
Wyt ti eisiau iogwrt? Ydw / Nac ydw	*Do you want a yoghurt? Yes / No*
Dw i ddim eisiau creision.	*I don't want crisps.*
Beth mae Huw eisiau ?	*What does Huw want?*
Mae e eisiau oren.	*He wants an orange.*
Beth wyt ti'n hoffi?	*What do you like?*
Dw i'n hoffi sudd. Dw i ddim yn hoffi llaeth.	*I like juice. I don't like milk.*
Wyt ti'n hoffi melon? Ydw / Nac Ydw	*Do you like melon? Yes / No*
Dyma ti.	*Here you are.*
Diolch yn fawr.	*Thank you very much.*
Mmm, mae'n flasus.	*Mmm, it's tasty.*
Mae'r afal yn neis.	*The apple is nice.*

Oes ... gyda fe / hi?

Does he / she have ...?

Oes pensil gyda fe?

Oes gwallt brown gyda fe?

Oes ci gyda hi?

Oes brawd gyda hi?

Oes

Nac oes

Oes ... gyda fe?

Oes gwallt brown gyda fe?

Oes, mae gwallt brown gyda fe.

Oes ... gyda hi?

Oes brawd gyda hi?

Nac oes, does dim brawd gyda hi.

Oes ... gyda fe / hi?

gwallt *(hair)*	du	hir *(long)*
	brown	byr *(short)*
	sinsir *(ginger)*	syth *(straight)*
	golau *(light / blond)*	cyrliog *(curly)*
	tywyll *(dark)*	
llygaid *(eyes)*	mawr	glas
	bach	gwyrdd
		brown
croen *(skin)*	golau	**Oes, mae … gyda fe / hi.** **Nac oes, does dim … gyda fe / hi.**
	tywyll	
bochau *(cheeks)*	coch	
	pinc	

Gêm - Pwy ydy e / hi?

<u>Cyfarwyddiadau i'r tiwtor</u>

1. Gofynnwch i'r myfyrwyr ddewis cymeriad.
2. Gofynnwch iddyn nhw ysgrifennu 5 brawddeg i ddisgrifio eu cymeriad gan ddefnyddio patrymau trydydd person.
3. Yn eu tro, rhowch gyfle iddyn nhw ddarllen eu disgrifiad yn uchel tra bod y lleill yn dyfalu pwy ydyn nhw.

Oes ... gyda fe / hi?

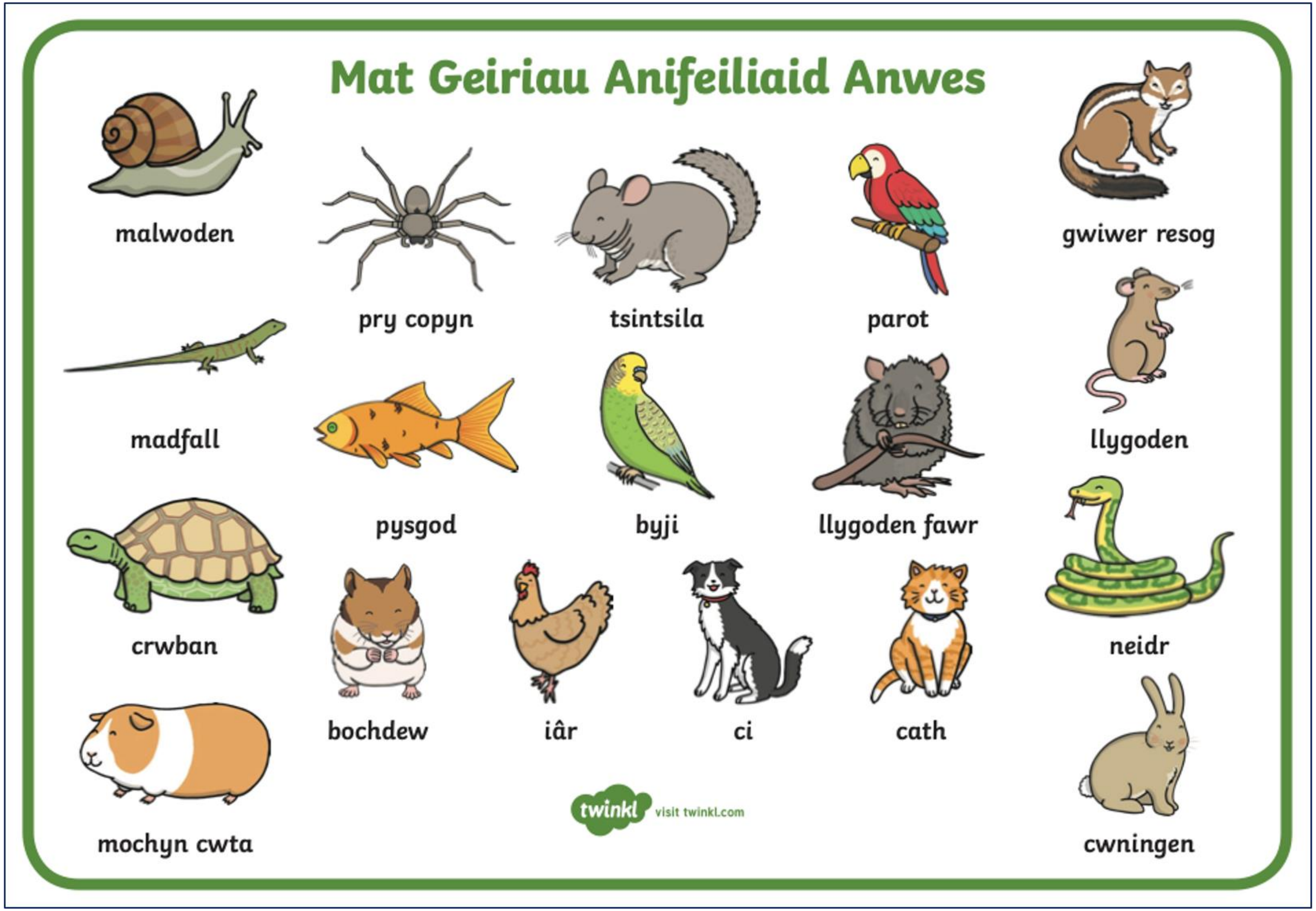

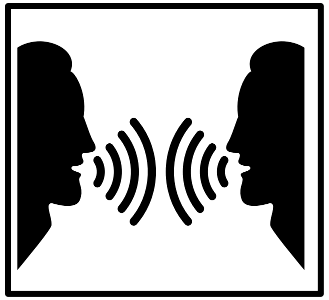

Oes,
mae … gyda fe / hi.

Nac oes,
does dim … gyda fe / hi.

Oes ... gyda fe / hi?

Y Teulu					
mam	*mother*	**mab**	*son*	**ewythr**	*uncle*
llysfam	*stepmother*	**merch**	*daughter*	**wyr**	*grandson*
tad	*father*	**mab yng nghyfraith**	*son in law*	**wyres**	*granddaughter*
llysdad	*stepfather*	**merch yng nghyfraith**	*daughter in law*	**gŵr**	*husband*
brawd	*brother*	**cefnder**	*cousin (male)*	**gwraig**	*wife*
chwaer	*sister*	**cyfnither**	*cousin (female)*	**partner**	*partner*
rhieni	*parents*	**modryb**	*auntie*	**mam-gu**	*grandmother*
tad-cu	*grandfather*	**taid**	*grandfather (North Wales)*	**nain**	*grandmother (North Wales)*

Oes, mae … gyda fe / hi.

Nac oes, does dim … gyda fe / hi.

Gêm Adolygu

Cyfarwyddiadau i'r tiwtor

- Bydd angen un dis poced arnoch.
- Yn y dis, rhowch y cardiau marc cwestiwn, bawd i fyny, bawd i lawr (sleid nesaf).
- Gofynnwch i'r myfyrwyr daflu'r dis.
- Pan fydd y dis yn glanio ar y marc cwestiwn, rhaid i'r myfyriwr ofyn cwestiwn, e.e. **Ble mae hi'n byw? / Beth mae Tom yn hoffi? / Pwy sy eisiau afal? / Oes gwallt brown gyda fe?**
- Pan fydd y dis yn glanio ar y bawd i fyny, rhaid i'r myfyriwr ddweud brawddeg gadarnhaol, e.e. **Mae hi'n byw yng Nghaerfyrddin. / Mae e'n hoffi cyri. / Mae Sara eisiau afal. / Mae chwaer gyda hi.**
- Pan fydd y dis yn glanio ar y bawd i lawr, rhaid i'r myfyriwr ddweud brawddeg negyddol, e.e. **Dydy e ddim yn hoffi darllen. / Dydy hi ddim eisiau chwarae gêm. / Does dim ci gyda fe.**

Gêm Adolygu

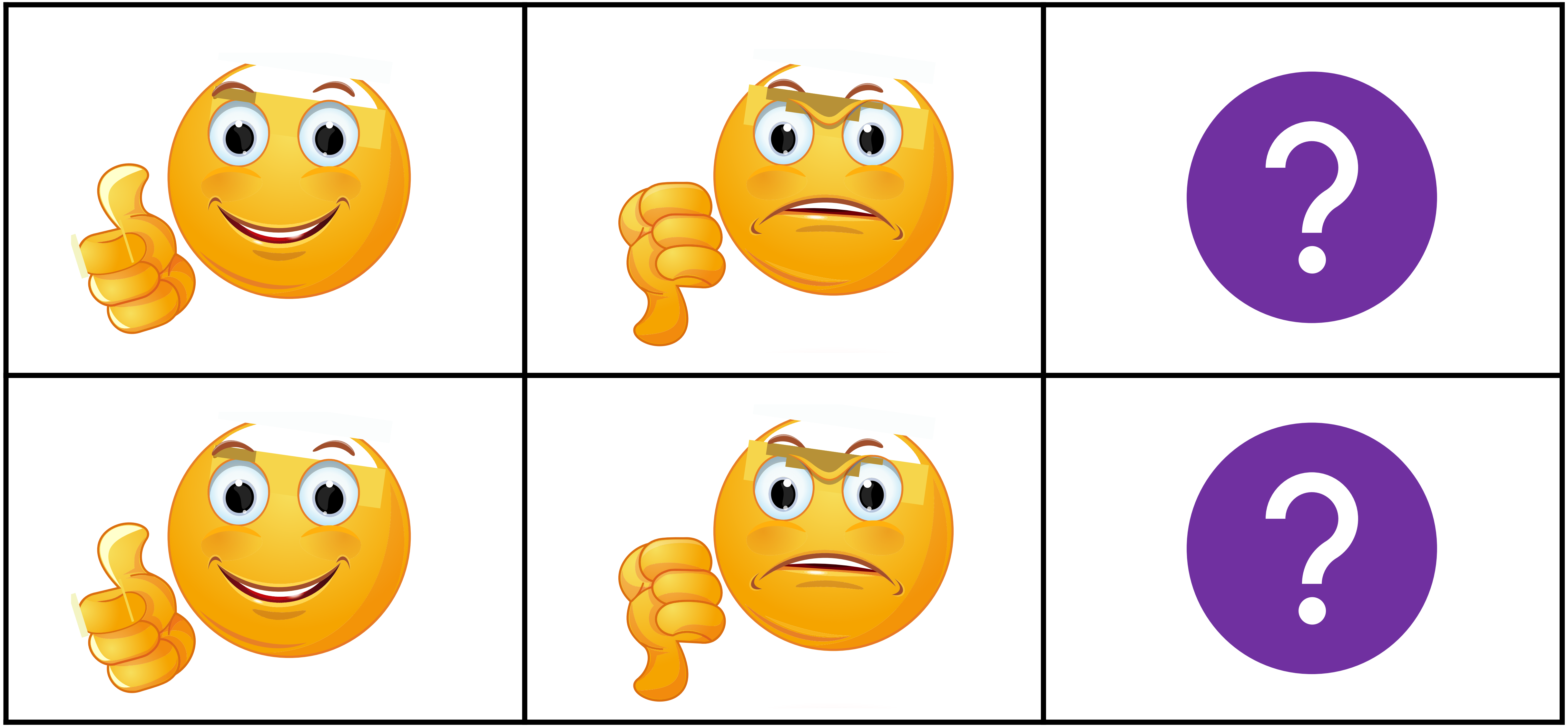

Tasg i'r Portffolio

Tasg Llafar 2: Sylfaen A2

(o'r Pecyn Cymorth gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol)

Beth am gael sgwrs amdanoch chi'ch hun ac yna am berson arall gan ddefnyddio'r trydydd person?

Have a conversation about yourself then about another person using the third person patterns

Tasg i'r Portffolio

Tasg Darllen 2: Sylfaen A2

(o'r Pecyn Cymorth gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol)

Darllen e-bost ac ateb cwestiynau gan ddefnyddio 'hoffi' ac 'eisiau'

Reading an e-mail and answering questions using 'hoffi' *and* 'eisiau'

Munud i feddwl … *Time to think …*

Pa dechnegau caffael iaith a ddefnyddiwyd yn y ddarlith hon?
Which language acquisition techniques were used in this lecture?

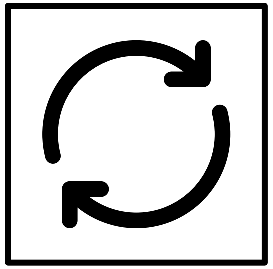
Drilio

Ymarfer ar lafar (yn unigol)

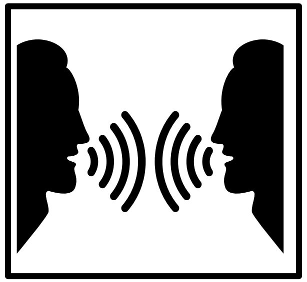
Gwaith pâr

Amser canu

Gwaith ar y byrddau gwyn

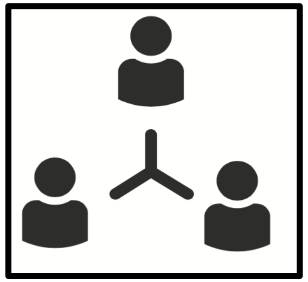
Grŵp o dri

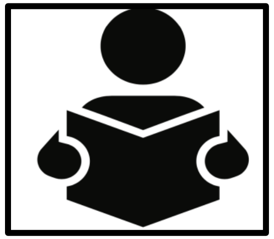
Tasg ddarllen

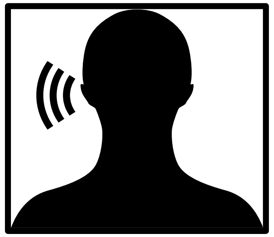
Tasg wrando

Tasg ysgrifennu

Da iawn chi!

Daliwch ati!